

Брюксел, 10.10.2012
COM(2012) 601 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**относно основните изводи от цялостния мониторингов доклад за готовността на
Хърватия за членство в ЕС**

{SWD(2012) 338}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно основните изводи от цялостния мониторингов доклад за готовността на Хърватия за членство в ЕС

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Преговорите с Хърватия за нейното присъединяване приключиха през юни 2011 г. След положителното становище на Комисията, одобрението на Европейския парламент и решението на Съвета за приемането на Хърватия на 9 декември 2011 г. бе подписан Договорът за присъединяване (ОВ L 112, 24.4.2012 г.). Хърватия ратифицира Договора за присъединяване и на 1 юли 2013 г. ще стане член на Европейския съюз, при условие че Договорът за присъединяване бъде ратифициран от всички държави членки. В качеството си на присъединяваща се държава Хърватия има статут на активен наблюдател в междинния период преди присъединяването.

В хода на преговорите Хърватия пое редица ангажименти, които трябва да бъдат изпълнени най-късно до датата на присъединяване, освен ако не са договорени конкретни преходни мерки.

В своя стратегически документ и в доклада, публикуван през октомври 2011 г., както и в мониторинговия доклад относно подготовката за присъединяване на Хърватия от април 2012 г.¹, Комисията отбеляза напредъка, постигнат от Хърватия в подготовката ѝ за присъединяване. Комисията определи също редица области, в които са необходими допълнителни подобрения, за да бъдат спазени изцяло всички изисквания за членство. Хърватия изготви план за действие като последваща мярка във връзка с констатациите в мониторинговия доклад от април. Планът за действие се изпълнява и редица мерки вече са приети. По-конкретно, реструктурирането на Brodotrogir напредна, а дискусиите относно мерките за приватизацията и реструктурирането на 3.Мај продължават. Продължава изпълнението на стратегията за реформа на съдебната система и на плана за действие. В процес на финализиране е и преработената стратегия. Правителството предложи на парламента ново законодателство за правоприлагане. Продължава постигането на резултати в борбата с корупцията и организираната престъпност и бяха направени начални стъпки за създаването на Комисията за конфликт на интереси. В областта на основните права бяха приети изменения в Закона срещу дискриминацията, както и ново законодателство за омбудсмана. Бяха ускорени дискусиите с Босна и Херцеговина с цел да бъдат решени оставащите проблеми с управлението на границите. Напредък бе отбелязан в привеждането в съответствие с Директивата за услугите и в областта на взаимното признаване на професионалните квалификации. Считано от юли 2012 г. бе премахната таксата/данъчната мярка върху мобилните услуги.

В член 36 от Акта за присъединяване от Комисията се изисква да следи отблизо всички ангажименти, поети от Хърватия в преговорите за присъединяване, като се съсредоточи по-конкретно върху политиката на конкуренция, съдебната система и основните права, както и върху свободата, сигурността и правосъдието. Освен това в акта се предвижда

¹ COM (2012 г.) 186 окончателен.

също през есента на 2012 г. Комисията да представи цялостен мониторингов доклад пред Европейския парламент и пред Съвета.

В настоящото съобщение се обобщават основните констатации от цялостния мониторингов доклад, в който се оценява напредъкът, постигнат от Хърватия в нейната подготовка за присъединяване през периода от октомври 2011 г. до септември 2012 г. В него се прави цялостна оценка на нивото на готовност за членство и се посочват областите, в които са необходими допълнителни усилия, за да може Хърватия да бъде готова за членство на 1 юли 2013 г.

В доклада се оценява готовността на Хърватия въз основа на политическите и икономическите критерии за членство, както и въз основа на изискването да бъдат приети и прилагани достиженията на правото на ЕС, определени от Европейския съвет в Копенхаген през 1993 г.

Оценката се основава на информацията, събрана и анализирана от Комисията, включително предоставената от Хърватия, както и на информация, споделена от държавите членки, от международни организации и от организациите на гражданското общество в техните редовни контакти с Комисията. Докладът се основава на констатациите на Комисията в нейните актуализирани таблици за мониторинг, които представляват работен инструмент, предназначен за подробното проследяване на всички ангажименти, поети от Хърватия в контекста на преговорите.

С настоящия доклад Комисията си поставя също за цел да помогне на Хърватия в по-нататъшната ѝ подготовка за членство.

2. СПАЗВАНЕ ОТ ХЪРВАТИЯ НА КРИТЕРИИТЕ ОТ КОПЕНХАГЕН – ОБОБЩЕНИЕ НА КОНСТАТАЦИИТЕ

2.1 Политически критерии

Хърватия продължава да отговаря на **политическите критерии**. Продължи работата във всички области, обхванати от политическите критерии (стабилност на институциите, гарантиращи демокрацията, правовата държава, правата на човека и зачитането и защитата на малцинствата), и резултатите стават осезаеми.

През декември 2011 г. се проведеха *парламентарни избори* в плуралистична среда, организирани по ефективен и прозрачен начин. Необходими са подобрения в поддръжката на избирателните списъци, като по този въпрос вече се работи. В областта на *публичната администрация* са необходими допълнителни усилия за подобряване на нейния професионализъм. За изграждането на съвременна, надеждна, прозрачна и ориентирана към гражданите публична служба е необходимо завършване и ефикасно прилагане на съответната нормативна уредба. С оглед на неотдашното значително реструктуриране на публичната администрация, и като се вземат под внимание допълнителните отговорности, свързани с членството в ЕС, Хърватия следва да намери незабавно решение на ограниченията в административния капацитет, констатирани в цялостния мониторингов доклад, и да направи така, че да не бъде засегнато приключването на подготовката за членство в ЕС.

В сферата на *съдебната система* продължават усилията за укрепване на нейната независимост, отчетност, безпристрастност и професионализъм. Реформираният Държавен съдебен съвет (ДСС) и Държавен прокурорски съвет (ДПС) продължиха да

функционират независимо. И двата органа продължиха да назначават съдебни служители въз основа на прозрачни, еднакви и обективни критерии. Необходими са усилия за подобряване на тяхното функциониране, особено за да могат да изпълняват увеличени обем на възложените им задачи, сред които системната и точната проверка на декларациите за притежавано имущество и активното прилагане на дисциплинарни процедури. Необходими са подобрения в процедурите за подбор и назначаване на нови съдии и прокурори. Хърватия продължи да изпълнява различни мерки, предназначени да подобрят ефикасността на съдебната система. Докато обемът на натрупаните за разглеждане наказателни дела продължава да намалява, броят на старите граждански дела се е увеличил през последните 18 месеца. Безпокойство поражда тази обща тенденция на увеличаване на нерешените дела главно от граждански и търговски характер, както и на делата за правонарушения и правоприлагане. Измененото законодателство в областта на правоприлагането, прието от правителството през юли 2012 г., трябва да бъде прието от парламента и прилагано, за да доведе до по-нататъшни конкретни резултати.

Що се отнася до *борбата с корупцията*, в сила остава подходяща правна и институционална рамка, с чието прилагане продължават да се постигат резултати. Правоприлагащите органи продължават да работят активно, особено по дела, свързани с високите етажи. Корупцията на местно равнище заслужава внимание, особено в областта на обществените поръчки. Хърватия положи усилия за засилване на превантивните мерки посредством редица превантивни правни инструменти. Хърватия обаче не е приложила изцяло законодателството за конфликт на интереси и премахна съществуващите разпоредби относно критериите за членство в надзорните и управителните съвети на публичните предприятия. След като през август 2012 г. парламентът публикува покана за изразяване на интерес за подбор на членовете на Комисията за конфликт на интереси, бяха предприети някои първоначални стъпки за създаването ѝ. Комисията трябва незабавно да бъде създадена и да започне своята работа. Трябва да се обърне внимание на обхвата и прилагането на законодателството за достъпа до информация. Хърватия е постигнала сериозен напредък по отношение на полицейското сътрудничество и борбата с организираната престъпност. Продължиха дейностите за привеждане на националното законодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС и за справянето с бъдещите предизвикателства, свързани с борбата с организираната престъпност в рамките на ЕС.

Що се отнася до *правата на човека и защитата на малцинствата*, правата на човека като цяло се зачитат, но все още трябва се обърне внимание на зачитането на правата на лесбийките, гей, бисексуалните и транссексуалните лица (ЛГТБ). Гей прайд парадите в Сплит и Загреб преминаха без сериозни инциденти, като хърватското правителство пое ангажимента за безпроблемното им организиране.

По отношение на зачитането и защитата на малцинствата и културните права, защитата на малцинствата продължи да се подобрява чрез прилагането на мерки за тяхната защита, сред които Конституционния акт за правата на националните малцинства. Равнището на трудова заетост на представители на малцинствата в държавната администрация и в съдебната система обаче все още е под изискваното в закона. В съответствие с конституцията на парламентарни избори през декември 2011 г. бяха избрани осем представители на националните малцинства. Хърватия обаче трябва да продължи да насърчава дух на толерантност към малцинствата, по-специално към хърватските сърби и да предприема мерки за защита на лицата, които може да бъдат обект на заплахи или на дискриминация, враждебност или насилие. Ромското

малцинство живее при особено трудни условия и продължават да съществуват предизвикателства в областта на образованието, социалната закрила, здравето, обслужване, заетостта и достъпа до лични документи.

Подобри се положението със завръщането на бежанците. Продължава и изпълнението на програмите за жилищно настаняване, макар и с по-бавни темпове. Трябва да бъдат доразвити предпоставките за устойчивото завръщането на бежанците.

Що се отнася до *военните престъпления*, Хърватия продължава да сътрудничи с Международния наказателен трибунал за бивша Югославия (МНТБЮ) и да работи по случаите на военни престъпления. Следва да бъдат увеличени усилията за решаването на проблема с безнаказаността на военните престъпления, тъй като за по-голямата част от престъпленията все още трябва да бъдат повдигнати обвинения. Необходимо е да се предприемат мерки за улесняване на защитата и присъствието на свидетели в съдебните процеси, особено при дела, възложени на специализирани съдебни състави. По отношение на *регионалното сътрудничество*, Хърватия продължи диалога със съседните държави за изясняването на нерешените въпроси с двустранен характер. В декларацията на хърватския парламент от октомври 2011 г. относно насърчаването на европейските ценности в Югоизточна Европа се подчертава твърдият ангажимент на Хърватия да подкрепя другите страни от региона по пътя им към ЕС. Хърватия продължи да сътрудничи на двустранно и регионално равнище в областта на военните престъпления. Осъществява се добро сътрудничество между съдебните органи, по-специално на ниво прокуратура. Хърватия продължи да участва активно в процеса, чието начало беше поставено с декларацията от Сараево. През април 2012 г. в Сараево бе проведена международна донорска конференция за осигуряването на финансиране на трайно решение за всички бежанци в региона, които са били разселени в резултат на военните конфликти в бивша Югославия през 90-те години на 20-ти век. Хърватия трябва да задели необходимото допълнително финансиране.

Като важна стъпка в помирителния процес в региона трябва да се предприеме цялостно преразглеждане на случаите на лицата в неизвестност.

Що се отнася до *двустранните отношения*, започна процедурата на международен арбитраж относно граничния спор между Хърватия и Словения и на 13 април 2012 г. арбитражният съд проведе първото си процедурно заседание. Все още остава да бъде постигнат конкретен напредък по отношение на обозначаването на границата със Сърбия, Черна гора и Босна и Херцеговина.

2.2 Икономически критерии

В средата на 2011 г. **икономиката на Хърватия** временно се стабилизира преди отново да изпадне в рецесия в края на годината. Икономическият спад продължи през първата половина на 2012 г. Високите равнища на безработицата, публичния дефицит и дълга продължиха да се повишават още повече през 2011 г. Високата външна задлъжнялост продължава да бъде основна слабост на икономиката.

Що се отнася до икономическите критерии, Хърватия е функционираща пазарна икономика. Енергичното прилагане на необходимите спешни структурни реформи следва да позволи на Хърватия да се справи в краткосрочен план с конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на Съюза.

Продължи да съществува широк политически консенсус за основните елементи, които трябва да притежава една пазарна икономика. Предвид на съществуващите ограничения макроикономическата политика като цяло бе подходяща. Централната банка успя да запази обменния курс и финансовата стабилност, като паралелно с това поддържаше относително гъвкава парична политика при инфлационен натиск, който продължи да бъде слаб. Банковият сектор запази доброто си равнище на капитализация. Властите положиха усилия в бюджетната сфера за овладяване на нарастващия дефицит чрез съкращаване на разходите. Дефицитът по текущата сметка остана на ниско равнище, тъй като възобновеното увеличение на вноса бе компенсирано с увеличението на износа. Брутният външен дълг се стабилизира, макар и на много високо равнище.

Структурните реформи напредваха бавно в някои области, включително приватизацията и реструктурирането на губещите предприятия, а в други области реформи почти не бяха предприети. Това се отнася по-специално за пазарите на труда, където и без това ниските равнища на заетост и участие намаляха допълнително. Реформите са все още на много ранен етап и спешно е необходимо да бъдат ускорени. Инвестиционният климат все още страда от голяма регулаторна тежест, продължителни процедури, несигурност в правната среда, непредвидимост на административните решения и множество парафискални такси. Социалните трансфери, които представляват относително висок дял в държавния бюджет, продължиха да нямат ясна насоченост. Като се има предвид необходимостта от постигането на средносрочна бюджетна устойчивост, бюджетният процес би могъл да бъде доусъвършенстван. Увеличаването на ефикасността на публичните разходи продължава да бъде основно предизвикателство.

2.3 Способност за поемане на задълженията, произтичащи от членството

Що се отнася до **способността за поемане на задълженията, произтичащи от членството**, Хърватия продължи да напредва с приемането и прилагането на законодателството на ЕС и понастоящем приключва привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Комисията обаче набеляза редица въпроси, които се нуждаят от постоянно внимание. Хърватските власти трябва да вземат всички необходими мерки, за да гарантират, че до 1 юли 2013 г. страната ще е напълно подготвена за членство, включително по отношение на административния капацитет за прилагане на достиженията на правото на ЕС.

В съответствие с член 36 от Акта за присъединяване в настоящия раздел се обръща особено внимание на политиката на конкуренция, съдебната система, основните права и свободата, правосъдието и сигурността.

Глава 8: Политиката в областта на конкуренцията

Като цяло Хърватия изпълнява ангажиментите и изискванията, произтичащи от преговорите за присъединяване в областта на политиката на конкуренция, и следва да е в състояние да прилага достиженията на правото на ЕС след присъединяването. Специално внимание трябва да се обърне на подписването на договорите за приватизация на корабостроителниците в затруднено положение.

Хърватия до голяма степен е привела в съответствие своето законодателство в областта на **антиръстовата политика, сливанията и държавната помощ**. Тя продължи усилията си за постигането на положителни резултати в правоприлагането.

Хърватският орган за защита на конкуренцията (ССА) е напълно оперативен и функционално независим. Той изпълнява своите задължения в съответствие с действащото законодателство. Въведена е подходяща система за контрол на сливанията и на държавните помощи.

От 1 октомври 2011 г. насам ССА е издал 29 решения и 25 становища в сферата на **антитръстовата политика и сливанията**. ССА продължи да предоставя на правителството оценки на проектозаконите и други експертни становища.

В областта на **държавните помощи** ССА прие 30 решения, от които 13 се отнасят за схеми за помощ, а 17 се отнасят за индивидуални мерки за помощ.

По отношение на задълженията за докладване на Хърватия в стоманодобивния отрасъл, първите доклади бяха представени на Комисията на 15 декември 2011 г. и 18 юни 2012 г. в съответствие с изискванията, поставени в хода на преговорите.

Предприятие Sisak все още не е възстановило получената помощ. През октомври 2011 г. собствениците решиха да затворят и да продадат стоманодобивния завод, в резултат на което производството спря напълно. Собствениците на СМС Sisak продадоха стоманодобивния завод на нов инвеститор, италианската група Danieli.

В докладите се предоставя и актуализирана информация за производството по несъстоятелност на другия стоманодобивен завод, *Željezara Split*.

Във връзка със задълженията на Хърватия да докладва относно корабостроителния сектор, на 16 януари 2012 г. тя представи първия шестмесечен доклад за реструктурирането на хърватските корабостроителници в затруднено положение, както се изисква в приложение VIII от Акта за присъединяване. В доклада се съдържат данни за мерките, предприети за възстановяване на жизнеспособността, използваната помощ, собствения принос и производствения капацитет, следвайки договорената с Комисията методология за наблюдение на изпълнението от страна на Хърватия. В доклада се съдържа и информация относно споразуменията, уреждащи правото на собственост в контекста на отчуждаване в морския сектор. На 16 юли 2012 г. Хърватия представи своя втори шестмесечен доклад относно реструктурирането на хърватската корабостроителна промишленост. Освен това Хърватия представи първия доклад относно годишната продукция на корабостроителниците в процес на реструктуриране.

През март 2012 г. бе приета офертата за корабостроителницата *Brodosplit* и Хърватия заяви, че приватизационният договор ще бъде подписан скоро. Правителството отхвърли офертите за корабостроителниците *Kraljevica* и *Brodotrogir*, а офертата за корабостроителницата *3.Maj* бе оттеглена от потенциалния инвеститор. Правителството реши да открие производство по несъстоятелност за *Kraljevica* и да обмисли нови мерки за приватизация и реструктуриране на *3.Maj* и *Brodotrogir*.

Необходимо е Хърватия да пристъпи към подписването на договора за приватизация на *Brodosplit*, след като през август 2012 г. Комисията взе утвърдително решение, и спешно да намери подходящ вариант за *3.Maj* и *Brodotrogir*, за да изпълни до датата на присъединяване съдържащите се в приложението към Договора изисквания относно реструктурирането на корабостроителниците.

Що се отнася до съществуващата помощ, Хърватия предостави на Комисията списък с 11 мерки за помощ, за които желае да бъдат разглеждани като съществуваща помощ

към датата на присъединяването. Седем от тези мерки са включени в Акта за присъединяване. Необходимо е Хърватия да предостави допълнителна информация за останалите, така че оценката на Комисията да бъде завършена.

Глава 23: Съдебна система и основни права

Като цяло Хърватия спазва ангажиментите и изискванията, произтичащи от преговорите за присъединяване в областта на съдебната система и основните права, и следва да бъде в състояние да прилага достиженията на правото на ЕС от момента на присъединяването в 10-те области, посочени в приложение VII към Акта за присъединяване. Нужни са обаче повече усилия за по-нататъшното укрепване на принципа на правовата държава чрез подобряване на административната и съдебната система, както и за ефективното предотвратяване и ефективната борба с корупцията. Постоянно внимание е необходимо за съдебното преследване на военни престъпления, извършени в страната, зачитането на правата на човека и защитата на малцинствата.

1) Хърватия трябва да продължи да гарантира ефективното прилагане на своята стратегия за съдебна реформа и на плана за действие

Изпълнението на стратегията за съдебна реформа и на плана за действие като цяло продължава в съответствие със сроковете, като то включваше и прецизиране на законодателството в редица области. Бяха създадени работни групи, които работят активно за допълнителното подобряване на специфичното законодателство и за засилването на координацията между правните инструменти. Остава да бъде подобро планирането на човешките ресурси, включително за дългосрочните нужди на съдебната система. Наличният бюджет за съдебната система остана стабилен и възлиза на около 337 млн. EUR или 0,7 % от БВП. През февруари 2012 г. бе създаден съвет за наблюдение на изпълнението на стратегията за съдебна реформа и акцентът бе поставен по-специално върху ефикасността на съдебните производства. През октомври 2011 г. бяха приети изменения в закона за Държавния съдебен съвет, за да бъдат увеличени допълнително възможностите за прехвърляне на съдебни служители в зависимост от нуждите.

2) Хърватия трябва да продължи да укрепва независимостта, отчетността, непристрастността и професионализма на съдебната система

Продължи прилагането на различните мерки, приети през 2010 г. и 2011 г. за укрепване на независимостта, отчетността, непристрастността и професионализма на съдебната система. Реформираните Държавен съдебен съвет (ДСС) и Държавен прокурорски съвет (ДПС) продължиха да функционират независимо.

И двата органа продължиха да назначават съдебни служители въз основа на прозрачни, еднакви и обективни критерии. От 2011 г. насам бяха назначени 63 съдии. Бяха въведени подобрения в прилагането на преходната система за назначаване на съдии и прокурори, включително по-голяма прозрачност в оценяването на събеседванията, и бе обърнато внимание на осигуряването на равно третиране на всички кандидати. Това е важно през последните месеци от прилагането на преходната система до декември 2012 г. Поуките от прилагането на преходната система следва да послужат за прилагането на новата система на назначения чрез държавното училище за съдебни служители, което ще започне през януари 2013 г. Този опит следва също да бъде взет под внимание за подобряване на процедурата за подбор с цел прехвърлянето на съдии

на други длъжности. Първият випуск на държавното училище за съдебни служители завършва втори курс. Приемането обаче на втория випуск от 55 кандидати бе значително забавено, тъй като кандидатите бяха подбрани едва през юли, а лекциите започват през септември.

ДСС започна да прилага новата система за деклариране на имуществото на съдиите. Вземат се дисциплинарни мерки в случаи на неправомерни действия от страна на съдебните служители. ДСС и ДПС станаха по-активни. Въпреки това трябва да бъдат постигнати още резултати в прилагането на новата система за дисциплинарно производство.

За да функционират по-ефективно, на ДСС и ДПС е необходимо да бъдат предоставени допълнителни административни ресурси. Те трябва да докажат своята независимост и отчетност в изпълнението на увеличения обем задачи, включително систематичната и точната проверка на декларациите за имуществото и по-активното прилагане на дисциплинарни процедури.

Остава да бъде изменено вторичното законодателство, за да се ограничи имунитетът на съдиите, с което ще бъде завършена правната рамка в тази област. За прилагането на кодекса за поведение следва да бъдат дадени допълнителни насоки.

Съдебната академия продължи да работи добре. Продължиха програмите за професионално обучение, включително за първоначално обучение. Увеличи се броят на обученията по право на ЕС. Съдебната академия увеличи участието си в дейности в цяла Европа и Хърватия подписа меморандум за разбирателство с Комисията относно участието в програмите на ЕС в областта на гражданското и наказателното правосъдие. Бюджетните ограничения обаче (съкращаване на бюджета за 2012 г. с 28 % в сравнение с 2011 г.) се отразиха на функционирането на академията. Трябва да се обърне внимание на това съдиите да бъдат изцяло подготвени, за да прилагат правото на ЕС и съдебната практика от момента на присъединяване.

3) Хърватия трябва да продължи да подобрява ефикасността на съдебната система

Хърватия продължи да изпълнява различни мерки, предназначени за подобряването на ефикасността на съдебната система. През първото полугодие на 2012 г. броят на натрупаните за разглеждане наказателни дела продължи да намалява с около 12 %, а броят на старите граждански дела е намалял с около 5 %. Необходими са обаче по-големи усилия за намаляването на броя на нерешените граждански и търговски дела. През първата половина на 2012 г. броят на заведените в системата нови дела (844 218) бе малко по-висок, отколкото броя на решените дела (836 160).

Броят на делата по право прилагане се е увеличил с около 5 % през първата половина на 2012 г., въпреки доброто функциониране на системата за право прилагане по парични иски, управлявана от финансовата агенция FINA. През юли 2012 г. правителството представи на парламента предложения за ново законодателство за право прилагане, в което вече не предвижда въвеждането на публични съдебни изпълнители. След като бъде приета, новата система ще трябва да докаже способността си да гарантира изпълнението на съдебните решения и на изпълнителните листове и да намали обема на натрупаните за разглеждане дела за принудително изпълнение. Допълнително внимание трябва да се отдели, за да се гарантира, че съдилищата, действащи като по-горна инстанция, включително върховният съд, са адекватно подготвени да обработят

несъразмерното увеличение на делата, които напредват по системата. Новата система на административно правосъдие влезе в сила през януари 2012 г., макар и с известно закъснение при назначаването на необходимия персонал. Необходимо е Хърватия да продължи да прилага енергично предвидените незабавни и краткосрочни мерки за ефективност, по-специално за да гарантира по-висок процент на разглежданите дела, както и намаляване на броя на старите дела.

Известен напредък бе постигнат по отношение на физическата инфраструктура и компютризирането на съдилищата. Продължава сливането на съдилищата като част от процеса на рационализация. В ход е въвеждането на интегрираната система за управление на дела (ICMS) в 33 районни съдилища. След завършването на този процес системата ще обхваща почти всички съдилища в Хърватия. Тя обаче следва да се прилага към всички съдилища, включително към Висшия търговски съд, а при управлението на делата за леки престъпления, и към Висшия съд за леки престъпления. Освен това са необходими по-нататъшни подобрения в събирането и анализа на статистическите данни и в контрола на общата продължителност на производствата. Като цяло съдилищата за леки престъпления се нуждаят от по-добро оборудване и помещения. Необходими са допълнителни усилия за повишаване на мобилността на съдиите и за изготвянето на рамкови критерии за оценка на тяхната производителност.

4) Хърватия трябва да продължи да постига резултати в разглеждането на случаите на военни престъпления, извършени в страната

Хърватия продължи да разглежда случаи на военни престъпления, извършени в страната. Започна изпълнението на стратегията за справяне с безнаказаността. Бяха предприети действия по приоритетни дела, набелязани на национално и регионално равнище, по които бяха извършени допълнителни арести, бяха повдигнати нови обвинения и произнесени съдебни решения. По-голямата част от престъпленията обаче все още не са стигнали до съда. Продължава да бъде следван по-балансиран подход към съдебните процеси и допълнителни дела бяха прехвърлени на четирите специализирани съдилища (87). Бяха взети мерки за защита на свидетелите, като в определени съдилища бяха подобрени услугите в помощ на свидетелите. Базата данни за военните престъпления следва да бъде модернизирана, за да позволи търсенето на по-аналитична информация, и следва да бъде използвана ефективно от окръжните прокурори. Съдилищата следва да се специализират в по-голяма степен в дела за военни престъпления чрез конкретни обучения на специализирани съдии и да се подготвят за увеличен обем дела. Необходимо е Хърватия да отдели постоянно внимание на въпроса за защитата на свидетелите и присъствието на свидетелите в съдебни процеси за военни престъпления, особено когато делата са били прехвърлени на специализирани състави. Следва да продължи задочното гледане на дела. *Законът за анулиране на някои правни актове на съдебните органи на бившата югославска национална армия, бившата Социалистическа съюзна република Югославия и Република Сърбия*, приет през октомври 2011 г., предизвика загриженост относно бъдещото двустранно сътрудничество със Сърбия по дела за военни престъпления. Президентът оспори закона в Конституционния съд на процедурни основания. Хърватия установи контакт със Сърбия с цел да бъдат преодолени възможните вредни последици от закона и започна технически преговори с нея по споразумение за сътрудничество в тази област.

Трябва да се положат повече усилия за справяне с безнаказаността, особено като се има предвид, че по повечето случаи все още не е произнесена окончателна присъда или предстои да бъдат разследвани. Необходимо е Хърватия да отдели постоянно внимание

на въпроса за защитата на свидетелите и присъствието на свидетелите в съдебни процеси за военни престъпления, особено когато делата са били прехвърлени на специализирани състави.

5) Хърватия трябва да продължи да постига съществени резултати, основани на ефикасно, ефективно и непредубедено разследване, наказателно преследване и съдебни решения по дела за организирана престъпност и корупция на всички нива, включително корупция по високите етажи и в уязвими сектори като възлагането на обществени поръчки

В сила остава подходяща правна и институционална рамка за борба с корупцията и организираната престъпност, чието прилагане продължава да дава резултати. Правоприлагащите органи продължават да работят активно, особено по дела, свързани с високите етажи. Сред събитията, които заслужават да се отбележат, са: осъдителни присъди срещу бивш ръководител на държавно предприятие, срещу кмет на град, срещу съдия в окръжен съд за злоупотреба със служебно положение, както и повдигане на обвинение за корупция срещу политическа партия. Правоприлагащите органи продължават да обръщат засилено внимание на по-сложните, свързани с високите етажи случаи, като общият брой на разследваните случаи обаче намалява.

Корупцията на местно равнище заслужава внимание, особено в областта на обществените поръчки. Нормативната уредба за изземване и конфискация на активи трябва да бъде прилагана навсякъде по-добре.

Следва да се обърне допълнително внимание на системата за проверка на отхвърлянията на наказателни дела от страна на прокуратурата. В настоящата система не се предвиждат независими проверки на решенията на държавните прокурори да отхвърлят сигнали за престъпления.

В полицията бяха направени известен брой назначения. Следва да бъде гарантирано прилагането на закона за полицията, по-специално във връзка с нейната деполитизация и повишаването на професионализма ѝ.

б) Хърватия трябва да продължи да полага усилия за засилване на превантивните мерки в борбата с корупцията и конфликта на интереси

Хърватия положи усилия за засилване на превантивните мерки за борба с корупцията чрез редица правни инструменти, например относно финансирането на политическите партии и предизборните кампании, достъпа до информация и обществените поръчки. Хърватия обаче не е приложила ефективно всички правни мерки за избягването на конфликт на интереси.

Във връзка с финансирането на политическите партии и предизборните кампании бе засилена Държавната избирателна комисия, която е надзорният орган, а за парламентарните избори през декември 2011 г. без големи трудности бяха приложени нови правила и бяха констатирани малко на брой недостатъци. Бе създадена работна група, която да извлече поуки за подготовката на местни избори, чието провеждане се планира за 2013 г. Необходими са постоянни усилия за ефективен контрол на финансирането на политическите партии, включително извън периода на избори.

Прилагат се нови правила за достъп до информация, като в тази връзка вече има заведени дела за обжалване по съдебен ред. Затруднено е обаче общото наблюдение от

страна на Агенцията за защита на данните, която отговаря за прилагането на закона, тъй като през 2011 г. по-малко от половината от съответните институции ѝ представиха доклад. През 2011 г. към класифицираната информация не бе приложен тест за обществен интерес. Сегашната практика на Административния съд е да потвърждава наличието на такава информация и да отказва достъп до нея. Необходимо е да се развие практиката към класифицираната информация да се прилага тест за обществен интерес, включително чрез законодателни промени.

В новото законодателство в областта на обществените поръчки, влязло в сила от януари 2012 г., се предвижда повишаване на прозрачността, включително публикуването на информация за действителното изпълнение на договорите. Особено важно е това законодателство да бъде прилагано ефективно.

В началото на 2011 г. бе прието подобро и по-строго законодателство за конфликт на интереси. Комисията за конфликт на интереси все още обаче не е назначена и това доведе до забавяне на прилагането на закона. За създаването ѝ бяха предприети някои първоначални стъпки, като публикуването от парламента през август 2012 г. на покана за изразяване на интерес за подбор на членовете на тази комисия. Системата за проверка на декларациите за имуществото и за неправомерно забогатяване трябва да бъде укрепена и да се прилага ефективно.

Бяха премахнати разпоредбите от предишното законодателство относно критериите за членство в надзорните и управителните съвети на публичните дружества. Хърватия трябва да гарантира, че е въведена стабилна система за предотвратяване на корупцията в държавните предприятия. Комисията за конфликт на интереси трябва да бъде сформирана незабавно. Трябва да бъде укрепен принципът на политическата отчетност и нулевата толерантност към корупцията.

7) Хърватия трябва да продължи да укрепва защитата на малцинствата, включително чрез ефективно прилагане на Конституционния закон за правата на националните малцинства.

Продължава прилагането на Конституционния закон за правата на националните малцинства. През декември 2011 г. в парламента бяха избрани осем депутати, представляващи националните малцинства. Правителството предприе някои стъпки за изпълнението на плана от май 2011 г. относно заетостта на малцинствата през периода 2011—2014 г. Равнището на трудова заетост сред малцинствата на работа в държавната администрация и в съдебната система обаче все още е под изискваното в Конституционния закон за правата на националните малцинства. Макар това да може да се обясни частично с относително малкия брой нови назначения вследствие на икономическата криза, трябва да бъдат положени повече усилия, за да се гарантира прилагането на този план, включително повече усилия за мониторинг.

Необходимо е също Хърватия да продължи да насърчава дух на толерантност към малцинствата, по-специално към сърбите, и да предприема подходящи мерки за защита на лицата, които могат да са обект на заплахи или на дискриминация, враждебност или насилие. Ромското малцинство живее при особено трудни условия и продължават да съществуват предизвикателства в областта на образованието, социалната закрила, здравното обслужване, заетостта и достъпа до лични документи.

8) Хърватия трябва да продължи да търси решение на неуредените въпроси, свързани със завръщането на бежанците

Продължават да се изпълняват, макар и с по-бавни темпове, програмите за жилищно настаняване за завръщащите се бежанци. По плана от март 2011 г. за обработка на останалите приблизително 2 350 кандидатури, 259 бяха разгледани до август 2012 г. От тях 139 семейства получиха ключове. До август 2012 г. издадените одобрения за жилища бяха с 1 305 повече от поставения целеви показател в тази област. Все още няма решение по 106 контестации на решения за реконструкция на жилища. Продължава да се прилага решението за валидиране на пенсионни права. Хърватия продължи да участва с другите държави от региона в процеса, чието начало беше поставено с декларацията от Сараево, по който се постига напредък, особено по регионалния проект в областта на жилищата. В ограничена степен бяха използвани новите възможности за закупуване на жилище при благоприятни условия, предоставени на лицата, които се възползват от програмите за жилищно настаняване. Няма значителен напредък по 15-те случая, свързани с направени без съгласието на собствениците инвестиции. Трябва да бъдат доразвити предпоставките за устойчивото завръщане на бежанците.

9) Хърватия трябва да продължи да подобрява защитата на правата на човека

Като цяло правата на човека продължават да се спазват. Съществуващите правни разпоредби обаче трябва да се прилагат по-енергично. Главният омбудсман и специализираните омбудсмани продължават да играят важна роля за защитата на правата на човека. Трябва обаче да се следи за изпълнението на последващите действия от препоръките на омбудсмана. По процедурни причини Конституционният съд отмени закона за сливането на службата на омбудсмана с Центъра за правата на човека и с тримата специализирани омбудсмани по въпросите на равенството между половете, децата и инвалидите. През юли 2012 г. бе прието ново законодателство, в което вече не се предвижда сливането на службите. Службите на Омбудсмана трябва да бъдат подсилени, за да се подобри още повече системата за защита на правата на човека. Това включва осигуряването на адекватно финансиране и офис помещения, както и създаването на обща база данни.

Хърватия започна да отчита все повече резултати в прилагането на Закона срещу дискриминацията и законодателството за престъпленията от омраза. Тази тенденция трябва да продължи, като се направи необходимото за прилагането на санкции с възпиращ ефект. През септември 2012 г. парламентът прие изменения в Закона срещу дискриминацията. Гей прайд парадите в Сплит и Загреб преминаха без сериозни инциденти, като хърватското правителство пое ангажимента за безпроблемното им организиране. ЛГТБ лицата все още са подложени на заплахи и нападения. Правната рамка за безплатна правна помощ трябва да се усъвършенства, за да се даде възможност за по-добър достъп до правна помощ и за насърчаване на ролята на неправителствените организации като източници на правна помощ.

10) Хърватия трябва да продължи да сътрудничи в пълна степен с Международния наказателен трибунал за бивша Югославия

Хърватия продължава да сътрудничи с Международния наказателен трибунал за бивша Югославия (МНТБЮ). Няма особен напредък по разследванията, провеждани от Хърватия по искане на Службата на прокурора на МНТБЮ с цел да бъдат намерени

изчезнали военни документи или да бъде изяснена тяхната съдба. Съдът отхвърли искането на Хърватия да действа в качеството на *amicus curiae* при обжалването на присъдата от 15 април 2011 г. в делата на хърватските генерали Готовина и Маркач. Главният прокурор на МНТБЮ публикува положителен доклад за сътрудничеството на Хърватия с МНТБЮ.

Глава 24: Правосъдие, свобода и сигурност

Като цяло Хърватия изпълнява ангажиментите и изискванията, произтичащи от преговорите за присъединяване в областта на правосъдието, свободата и сигурността, и следва да е в състояние да прилага достиженията на правото на ЕС след присъединяването. Нужни са повече усилия в областта на миграцията, визовата политика, управлението на границите и борбата с организираната престъпност, включително трафика на хора и борбата срещу тероризма, за да се гарантира, че към датата на своето присъединяване Хърватия е приключила подготовката си за членство.

В областта на **миграцията** Хърватия постигна още по-голяма степен на съответствие с достиженията на правото на ЕС и подготовката в тази област е почти завършена. Броят на незаконните мигранти, задържани през 2011 г., се увеличи до 3 461. През същия период са били идентифицирани 552 непридружени непълнолетни незаконни мигранти (техният брой е почти два пъти по-висок в сравнение с предходната година). Може да се отбележи доброто сътрудничество с другите държави от региона в областта на реадмисията: споразумението с Босна и Херцеговина влезе в сила през април 2012 г. През март 2012 г. бе подписано подобно споразумение с Германия. Работи се по изграждането на център за малолетни или непълнолетни лица и други уязвими групи незаконни имигранти в Jezevo. Необходими са по-нататъшни усилия, за да започне изграждането на още два транзитни центъра за приемане на незаконни мигранти. По отношение на законната миграция през януари 2012 г. в сила влезе новият закон за чужденците, с което продължи привеждането в съответствие на националното законодателство с достиженията на правото на ЕС в тази област. Подготовката на новата стратегия за миграцията трябва да продължи без забавяния.

Необходимо е Хърватия да прилага правната рамка за непридружените непълнолетни лица, като им предоставя подходяща помощ. Преди присъединяването трябва да започне изграждането на нови центрове за приемане на незаконни мигранти. Предвид на нарастващия брой на мигранти, влизащи в страната, особено в граничните райони, трябва да се обмислят алтернативни временни решения.

В сферата на **убежището** Хърватия почти приключи привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Като се има предвид непрекъснатото увеличаване на броя на лицата, търсещи убежище в страната, подготовката трябва да подsigури достатъчен институционален капацитет в тази област, изразяващ се в достатъчен на брой и квалифициран персонал.

През март 2012 г. бяха приети нормативни актове за прилагане на законодателството в областта на безплатната правна помощ по време на процедура за получаване на убежище. От януари 2012 г. административните съдилища започнаха да гледат на втора инстанция делата за убежище. След тримесечен преходен период през март 2012 г. Комисията по предоставяне на убежище преустанови своята дейност. Бяха попълнени първоначалните бройки за съдии и административен персонал на новите съдилища и започна обучението на персонала в областта на убежището. Бежанците все още са

изправени пред трудности при получаването на практика на достъп до правата, предоставени им по националното законодателство. Трябва да продължи набирането и обучението на съдии и служители в административните съдилища. Броят на кандидатите за убежище нарасна значително: от 290 през 2010 г. до 807 през 2011 г. Министерството на вътрешните работи активизира усилията си да предлага услуги на лицата, търсещи убежище, с подкрепата на местни НПО, но трябва да бъде подсигурано и участието на всички други министерства. Продължи подготовката за прилагането на регламентите „Дъблин“ и „Евродак“, включително чрез организирането на съответното обучение за персонала на министерството на вътрешните работи и на граничната полиция. Необходимо е Хърватия да гарантира, че бежанците имат пълен достъп до правата си.

Привеждането на законодателството в съответствие напредва с умерени темпове по отношение на **визовата политика** и трябва да се подобри, за да се постигне пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС относно изискванията за издаване на виза и на пътни документи. През януари 2012 г. влезе в сила новият Закон за чужденците. Все още не е прието законодателството за прилагането му. Що се отнася до изискванията за издаване на виза, Хърватия изцяло е привела в съответствие своето законодателство с положителния списък на ЕС от Регламент (ЕО) № 539/2001. Необходимо е по-нататъшно привеждане в съответствие на законодателството с единната процедура за издаване на визи и с визовия кодекс на ЕС. Списъкът на държавите, чиито граждани се нуждаят от виза, за да влязат на територията на Хърватия, все още не е напълно съгласуван със списъка на ЕС. Правителството прие решение, с което временно се либерализира визовият режим за граждани на Руската федерация, Украйна и Казахстан, с цел транзитно преминаване или престой до 90 дни, от 1 април до 31 октомври 2012 г., което не е в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Решението ще престане да се прилага от ноември. Биометричните паспорти отговарят на стандартите на ЕС. Старите лични карти, издадени преди 2003 г., все още са в обращение, но през август 2012 г. правителството прие решение, че те не могат да се използват като валидни пътни документи.

По отношение на **външните граници и Шенген**, привеждането на законодателството в съответствие с достиженията на правото на ЕС напредва с умерен ритъм и трябва да продължи, за да е готова Хърватия да поеме контрола на външните граници на ЕС. В края на 2011 г. бяха изменени Законът за контрол на държавната граница и законодателство за неговото прилагане. През април 2012 г. бе преразгледан планът за действие по интегрираното управление на границите. Започна да функционира Националният морски център в Zadar. Все още предстои да бъде осигурена неговата взаимосвързаност със съответните министерства. Сътрудничеството с Frontex бе засилено и включва участието на Хърватия в различни дейности и съвместни операции. Провеждат се редовни координационни срещи със съседните държави, както и съвместни патрули по границите. Трябва да се положат повече усилия в тази насока в отношенията със Сърбия и с Черна гора. На граничния контролно-пропускателен пункт (ГКПП) на Вајаково-Ватровци бе създадено общо звено за контакт със Сърбия, което функционира пълноценно. През декември 2011 г. се проведе първата координационна среща с властите на Босна и Херцеговина за изпълнението на взаимната договореност за контрол на държавните граници. Напредват дискусиите с двете държави, както и с Черна гора, относно привеждането на двустранните споразумения за местния граничен трафик в съответствие с достиженията на правото на ЕС и те трябва да бъдат приключени преди присъединяването. Споразумението с Босна и Херцеговина за

свободен транзит („Споразумението от Неум“) следва да бъде приведено в съответствие с достиженията на правото на ЕС преди присъединяването.

Набелязаните за 2011 г. цели за набиране на служители на граничната полиция са постигнати почти изцяло: през 2011 г. бяха наети 308 нови служители. Към май 2012 г. техният общ брой е 6 017, от които 4 647 служат по бъдещите външни граници. Наемането на персонал трябва да продължи, за да бъдат изпълнени шенгенските стандарти. Продължи основното и специализираното обучение. Трябва да бъде гарантирано пълно съответствие с Общия наръчник на Frontex за основно обучение на граничната охрана, а в учебните планове на граничната полиция систематично да бъде включено специализирано обучение.

Планът за действие за интегрирано управление на границите бе частично изпълнен: някои дейности, планирани през 2011 г., във връзка с възлагането на поръчки за техническо оборудване и инфраструктура, бяха отложени за 2012 г. Закъсненията в тези области трябва да бъдат надлежно наблюдавани и елиминирани, особено по отношение на коридора Неум. Трябва да приключи изграждането на гранични контролно-пропускателни пунктове по коридора Неум, така че те да функционират към момента на присъединяването. Продължава въвеждането на Националната информационна система за управление на границите, но новата система все още не е инсталирана на всички гранични контролно-пропускателни пунктове. От август 2012 г. тя функционира на 81 гранични контролно-пропускателни пунктове. Трябва да продължи подготовката и съответното обучение.

Трябва да се положат усилия за сключване на междуведомствено споразумение и да продължи набирането на персонал, закупуването на оборудване и обученията, за да функционира напълно Националният морски център в Задар. Продължи междуведомственото сътрудничество по въпросите на интегрираното управление на границите, но липсва съвместен анализ на риска. Хърватия ще трябва да преодолее забавянията в изпълнението на плана за действие за интегрирано управление на границите, особено тези, свързани с инфраструктурите. Всички двустранни споразумения трябва да бъдат приведени в съответствие с достиженията на правото на ЕС преди присъединяването.

Хърватия продължи да привежда своето законодателство в областта на **съдебното сътрудничество по гражданскоправни и наказателноправни въпроси** и подготовката е почти приключена. През октомври 2011 г. бяха подписани споразумение за взаимно изпълнение на наказателни присъди с Черна гора и споразумение за екстрадиране с бившата югославска република Македония. Бе създадена работна група, която заседава няколко пъти, за да изготви новия Закон за международното частно право. Напредна сътрудничеството с Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски въпроси: в тази област се изгражда мрежа от национални звена за контакт.

Необходимо е Хърватия да продължи да укрепва междуведомствената координация в областта на съдебното сътрудничество.

По отношение на **полицейското сътрудничество и борбата с организираната престъпност** продължиха дейностите с цел привеждане на националното законодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС и за справяне с бъдещите предизвикателства, свързани с борба с организираната престъпност в рамките на ЕС. Хърватия постигна напредък в тази област, но трябва да остане

бдителна, предвид на важните предизвикателства, свързани с дейността на организираната престъпност в региона.

Бяха подписани редица двустранни споразумения в областта на полицейското сътрудничество и борбата с организираната престъпност. Споразуменията с България и Полша бяха ратифицирани. Продължи доброто сътрудничество с Европол. Бяха назначени двама нови служители за връзка съответно за Европол и за Босна и Херцеговина. Напредна техническата подготовка и обучението на персонала за създаване на бюро S.I.R.E.N.E (искане за допълнителна информация от националните звена) и за създаване на национална служба за Шенгенската информационна система (ШИС). Все още няма регулаторна рамка за националната служба на ШИС. Трябва да бъде взето решение относно помещенията, персонала и бюджетните средства, предназначени за бюро S.I.R.E.N.E.

Както правната рамка, така и институциите, които отговорят за борбата с организираната престъпност, допринесоха за ефективното противодействие на това явление, както на национално, така и на международно равнище, предвид на доброто равнище на приважване в съответствие със стандартите на ЕС в тази област. Продължиха обученията и дейностите за подобряване на работата на полицията. Правителството реши да не преразглежда действащия Закон за полицията. Все още липсва и трябва да бъде изготвена незабавно част от законодателството за прилагане на Закона за полицията. Министерството на вътрешните работи трябва да разработи ИТ поддръжка, за да гарантира прозрачното прилагане на своята стратегия за управление на човешките ресурси. Продължи постигането на резултати по дела, свързани с организираната престъпност, включително в борбата с трафика на наркотици.

Трябва да се засили прилагането на правната рамка за изземване и конфискация на имущество, както и координацията между наказателните и финансовите разследвания. Общото равнище на иззетите и конфискуваните активи е относително ниско и са необходими допълнителни усилия в това отношение. Въведена е система за мониторинг с цел борба с корупцията в управлението на границите. Все още е необходимо да бъдат модернизираны оборудването и помещенията на регионалния офис на Националната служба „Полиция“ за борба с организираната престъпност (PNUSKOK): трябва да бъдат въведени оперативни насоки и специализирано обучение за новоназначени служители на службата. Остава да бъде подсилен органът, който да разглежда на втора инстанция дела за престъпления против публичната администрация.

Междуведомственото сътрудничество за обмен на данни относно сделки, за които се подозира, че са свързани с изпирането на пари или с финансиране на тероризма, бе улеснено с подписването на приложение към протокола за сътрудничество между органите, които се занимават с корупцията, организираната престъпност и свързаните с тях престъпления — изпирането на пари и финансирането на тероризма. Продължи обучението за мерките срещу изпирането на пари и за борбата срещу киберпрестъпността. Трябва да се подобри административният капацитет за борба с изпирането на пари (*вж. също глава 4 — Свободно движение на капитали*), както и капацитетът на правоприлагащите органи да извършат финансови разследвания.

В новия Наказателен кодекс, приет през октомври 2011 г., престъпленията „трафик на хора“ и „робство“ са разграничени и се въвеждат нови видове експлоатация. Националният план за действие срещу трафика на хора за периода 2012—2015 г. бе

приет през февруари 2012 г., а през март 2012 г. бе учреден нов Национален комитет срещу трафика на хора.

Прилагането на нормативната уредба за трафика трябва да бъде засилено, както и осведомеността на обществеността, за да се гарантира по-доброто идентифициране и защита на жертвите. От началото на 2012 г. досега новият национален комитет срещу трафика на хора не е заседавал.

През 2011 г. бяха идентифицирани само 14 жертви (7 през 2010 г.). Необходимо е да бъдат въведени допълнителни мерки, за да се гарантира тяхното възстановяване и обезщетяване. Трябва да се подобри обучението на съдии, прокурори и други държавни служители, които работят по въпросите на трафика на хора, тъй като броят на присъдите по дела за трафик на хора е много нисък в сравнение с други видове организирана престъпност.

Необходимо е Хърватия да изпълни известен брой мерки в тази област преди присъединяването. Сред тях са въвеждането на регулаторна рамка за ШИС, пълноценното функциониране на бюрото SIRENE, модернизирането на полицейското оборудване и на съоръженията на PNUSKOK, увеличаването на равнището на иззето и конфискувано имущество и по-добрата координация между наказателни и финансови разследвания. В борбата срещу трафика на хора трябва да се обърне внимание на прилагането на съответната правна рамка и на цялостното формулиране на политиките в тази сфера.

По отношение на *контрола на вътрешните граници*, Съветът ще вземе решение относно прилагането в Хърватия на съответните достижения на правото от Шенген, съгласно приложимите шенгенски процедури, като същевременно ще вземе под внимание доклада на Комисията, в който се потвърждава, че Хърватия продължава да изпълнява ангажиментите, поети в преговорите за присъединяване, които имат отношение към достиженията на правото от Шенген.

Други глави, посветени на достиженията на правото на ЕС

Хърватия спазва ангажиментите и изискванията, произтичащи от преговорите за присъединяване, и е в състояние да прилага достиженията на правото на ЕС от момента на присъединяването *в областта на свободното движение на работници, дружественото право, правото на интелектуална собственост, финансовите услуги, информационното общество и медиите, икономическата и паричната политика, трансевропейските мрежи, науката и изследователската дейност, образованието и културата, както и в областта на външната политика и на политиката за сигурност и отбрана.*

Хърватия спазва ангажиментите и изискванията, произтичащи от преговорите за присъединяване, и се очаква да бъде в състояние да прилага достиженията на правото на ЕС от момента на присъединяването *в областта на свободното движение на стоки, правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги и свободното движение на капитали, обществените поръчки, транспортната политика, енергийната политика, данъчното облагане, статистиката, социалната политика и трудовата заетост, предприятията и индустриалната политика, защитата на потребителите и здравеопазването, митническия съюз, външните отношения, финансовия контрол, както и финансовите и бюджетните разпоредби.*

За тези глави обаче са необходими допълнителни усилия в следните области.

В областта на *свободното движение на стоки* са необходими по-нататъшни усилия, по-специално в областта на хоризонталните мерки, както и законодателството в областта на продуктите, прието в духа на т.нар. нов и стар подход. Специално внимание трябва да се обърне на изискванията, наложени от Хърватия за допълнителното междинно складиране на внесени петролни продукти.

В сферата на *правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги* са необходими допълнителни усилия, особено за привеждане в съответствие с Директивата за услугите и в областта на взаимното признаване на професионалните квалификации, въпреки постигнатия до момента напредък и в двете области.

В областта на *свободното движение на капитали* са необходими допълнителни усилия, по-специално във връзка с измененията на Закона за приватизацията на INA и на Telescom и в Закона за опазването на природата, както и за изпълнението на плана за действие за борба с изпирането на пари.

В областта на *обществените поръчки* са необходими допълнителни усилия, по-специално за прилагането на новия Закон за обществените поръчки, особено на местно равнище и с оглед на бъдещото управление на структурните фондове. Освен това са нужни подобрения в системата от средства за правна защита.

В областта на *транспортната политика* са необходими допълнителни усилия, по-специално за укрепване на административния капацитет на агенцията за безопасност на железопътния транспорт и за създаването на съвместен орган за разследвания на аварията.

В областта на *енергетиката* са необходими допълнителни усилия, по-специално за окончателното привеждане в съответствие на законодателството в областта на вътрешния пазар на енергия, и за да се гарантира развитието на конкурентоспособен пазар на електроенергия и природен газ. Освен това Хърватия трябва да продължи да полага усилия, за да спазва изискванията на стратегията „Европа 2020“ относно насърчаването на енергийната ефективност и възобновяемата енергия.

В областта на *данъчното облагане* са необходими по-нататъшни усилия, за да се гарантира, че от датата на присъединяване всички съответни информационни системи са въведени и могат да обменят информация с ЕС и другите държави членки.

В областта на *статистиката* са необходими допълнителни усилия, по-специално за приключване на подготовката за програмата за предаване на данни ESA95, за описа на БНД и за статистиката на дефицита в бюджета и държавния дълг (EDP).

В областта на *социалната политика и трудовата заетост* са необходими допълнителни усилия, по-специално за окончателната правна хармонизация в областта на равните възможности, за отстраняване на структурните слабости на пазара на труда, за по-доброто насочване на социалните грижи, както и за укрепване на административния капацитет.

В областта на *предприятията и индустриалната политика* са необходими допълнителни усилия, по-специално за подобряване на стопанската средата и за

привеждане в съответствие на законодателството относно борбата със забавянето на плащане по търговски сделки.

В сферата на *здравеопазването и защитата на потребителите* са необходими допълнителни усилия, по-специално в областта на асистираната репродукция, където правната хармонизация все още не е приключила, и в областта на кръвта, тъканите и клетките, в която е необходимо съоръженията за работа с тях да бъдат модернизирани и реструктурирани в съответствие с техническите изисквания на ЕС, както и по отношение на набирането на персонал за националния орган, компетентен в тази област.

В областта на *митническия съюз* са необходими по-нататъшни усилия, за да се гарантира по-специално, че от датата на присъединяване всички съответни информационни системи са въведени и могат да обменят информация с ЕС и другите държави членки.

В областта на *външните отношения* са необходими допълнителни усилия, особено по отношение на привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС на двустранните споразумения в областта на инвестициите, сключени от Хърватия с трети държави.

В областта на *финансовия контрол* са необходими допълнителни усилия, по-специално за укрепване на цялостното функциониране на публичния вътрешен финансов контрол и на външния одит на централно и местно равнище.

В областта на *финансовите и бюджетните разпоредби* са необходими допълнителни усилия, по-специално за по-нататъшното укрепване на капацитета за ефикасно координиране на цялостната система на собствените ресурси след присъединяването. Трябва да бъде ускорено модернизирането на стратегията за митнически контрол, така че той да се съсредоточава в по-голяма степен върху последващия контрол при митническото оформяне.

Като цяло Хърватия спазва поетите задължения и изисквания, произтичащи от преговорите за присъединяване, и следва да бъде в състояние да прилага достиженията на правото на ЕС от момента на присъединяването в областта на *политиката на конкуренцията, селското стопанство и развитието на селските райони, безопасността на храните, ветеринарната и фитосанитарната политика, рибарството, регионалната политика и координирането на структурните инструменти, съдебната власт и основните права, правосъдието, свободата и сигурността и околната среда*.

За тези глави обаче все още са необходими повече усилия в следните области.

В областта на *селското стопанство и развитието на селските райони* са необходими повече усилия в областта на преките плащания и развитието на селските райони.

В областта на *безопасността на храните, ветеринарната и фитосанитарна политика* са необходими повече усилия в сектора на страничните животински продукти, модернизирането на предприятията и осъществяването на наблюдение в сектора и по-специално по отношение на граничните пунктове за инспекция. Трябва да се обръща неотслабващо внимание на по-нататъшното укрепване на административния капацитет в тази област.

В областта на *рибарството* са необходими повече усилия за привеждането в съответствие на законодателството и прилагането на достиженията на правото на ЕС в областта на управлението на флота и на ресурсите, проверката и контрола, както и на структурните мерки, по-специално по отношение на изготвянето на плановете за управление, постепенното премахване на категорията „риболов с цел прехрана“, доизграждането на спътниковата система за наблюдение на плавателните съдове.

В областта на *регионалната политика и координацията на структурните инструменти* са нужни повече усилия за укрепване на административния капацитет за прилагането на бъдещата политика на сближаване и за разработването на висококачествени и концептуално изчистени проекти, благодарение на които бързо да бъдат усвоени фондовете за регионална политика въз основа на последния доклад на Европейската сметна палата.

В областта на *околната среда* са необходими повече усилия за правилното въвеждане и прилагане на законодателството. Трябва да бъдат предприети спешни мерки, по-специално в областта на изменението на климата, за да бъде в състояние Хърватия да прилага достиженията на правото на ЕС към датата на присъединяване. Административният капацитет трябва да бъде засилен, особено в областта на изменението на климата, контрола на промишленото замърсяване и управлението на риска, опазването на природата и химическите вещества. Инвестициите трябва да се увеличат във всички сектори, но по-специално в областта на качеството на въздуха, контрола на промишленото замърсяване и управлението на риска, водата и отпадъците. Специално внимание трябва да се обърне на навременното изпълнение на задълженията в областта на контрола на отпадъците и на промишленото замърсяване и на управлението на риска. За проектите значително трябва да се подобри качеството на оценката на въздействието върху околната среда.

2.4 Превод на достиженията на правото на ЕС

Хърватия трябва да направи необходимото достиженията на правото на ЕС да са преведени на хърватски език. От близо 144 000 страници достижения на правото на ЕС, Хърватия вече е превела около 114 000 страници. Предстои обаче около 50 % от вече преведените страници да бъдат редактирани от националните органи преди да бъдат предадени на институциите на ЕС.

Хърватия следва да повиши капацитета си, за да гарантира, че преводът и редакцията на достиженията на правото на ЕС ще бъдат приключени към момента на присъединяването. Комисията призовава хърватските органи да продължат да полагат усилия по този въпрос, който е от съществено значение, за да се гарантира правна сигурност в прилагането на законодателството на ЕС.

2.5 Мерки за помощ от страна на ЕС

Финансовата помощ се предоставя от Инструмента за предприемаческа помощ (ИПП). Програмите по ИПП за 2012 г. възлизат на 156 млн. EUR. Подпомагането е предназначено за изграждане на институциите и подготовка за прилагането на общата селскостопанска политика и на политиката на сближаване на ЕС. Освен това Хърватия продължи да се възползва от регионални и хоризонтални програми. За първата година след присъединяването бе постигната договореност за преходен финансов механизъм, предназначен за укрепването на административния и съдебния капацитет в Хърватия.

3. Заключение

С оглед на изложеното по-горе Комисията потвърждава представената по-рано от нея оценка, че Хърватия продължава да изпълнява политическите критерии. Трябва да продължат усилията за укрепване на принципа на правовата държава чрез подобряване на публичната администрация и на съдебната система и чрез ефективната борба с корупцията и с организираната престъпност. Що се отнася до икономическите критерии, Хърватия е функционираща пазарна икономика. Енергичното прилагане на необходимите спешни структурни реформи следва да позволи на Хърватия да се справи в краткосрочен план с конкурентния натиск и пазарните сили в рамките на Съюза.

Хърватия продължи да напредва с приемането и прилагането на законодателството на ЕС и понастоящем приключва привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС. Допълнителен напредък бе отбелязан след доклада за напредъка от 2011 г., последван от мониторинговия доклад относно подготовката за присъединяване на Хърватия и от последното актуализиране на таблиците за мониторинг през април 2012 г. Комисията определи областите, в които са необходими допълнителни усилия, както и ограничен брой проблеми, за които се изискват повече усилия. Проблемите се отнасят по-конкретно до (1) подготовката за бъдещото финансиране от структурните фондове на ЕС с цел да се гарантира правилното им управление, (2) реструктурирането на хърватската корабостроителна промишленост, (3) укрепването на принципа на правовата държава чрез постоянното изпълнение на ангажиментите, поети от Хърватия, за допълнително подобряване на публичната администрация, съдебната система, (4) предотвратяването и ефективната борба с корупцията, както и (5) управлението на външните граници. Без да се засяга важността на решаването на всички проблеми, изтъкнати в цялостния мониторингов доклад, Комисията счита, че през следващите месеци Хърватия следва да обърне особено внимание на следните специфични действия в областта на политиката на конкуренция, съдебната система, основните права, свободата, сигурността и правосъдието:

1. подписването на приватизационния договор за корабостроителницата Brodosplit и вземане на необходимите мерки за намирането на осъществими на практика решения за корабостроителниците 33.Maj и Brodotrogir с цел да приключи реструктурирането на хърватското корабостроене.
2. изпълнението на незабавните мерки и напредък в изпълнението на краткосрочните мерки, набелязани през септември 2012 г., за увеличаване на ефективността на съдебната система и намаляване на натрупаните за разглеждане дела.
3. приемането на новото законодателство в областта на правоприлагането с цел да се осигури изпълнението на съдебните решения и да се намали обемът на натрупаните за разглеждане дела за принудително изпълнение.
4. създаването на Комисията за конфликт на интереси, която да започне своята редовна работа.
5. приемането на нов закон за достъпа до информация с цел да се подсили правната и административната рамка в областта на достъпа до информация.
6. окончателното приемане на съответните подзаконови актове, с които да се гарантира прилагането на закона за полицията.

7. окончателното изграждане на гранично-пропускателните пунктове по коридора Неум.
8. постигането на набелязаните цели за 2012 г. по отношение на набирането на служители за граничната полиция.
9. финализирането и приемането на стратегията за миграцията, в която ясно се определят мерките за интеграция на най-уязвимите групи от мигранти.
10. увеличаването на капацитета за превод и редактиране на достиженията на правото на ЕС, така че тази задача да може да бъде приключена навреме за присъединяването.

Освен това Хърватия следва да отдели особено внимание на селското стопанство и на развитието на селските райони, да приключи най-късно до края на 2012 г. привеждането в съответствие на законодателството за преките плащания, както и акредитирането на разплащателните агенции за преки плащания.

С оглед на неотдавнашното значително преструктуриране на публичната администрация и допълнителните отговорности, свързани с членството в ЕС, Хърватия следва да предприеме незабавни мерки, за да преодолее ограниченията в административния капацитет, определени в цялостния мониторингов доклад, и да направи така, че да не бъде засегнато приключването на подготовката за членство в ЕС.

Хърватските органи следва да вземат всички необходими мерки, за да се гарантира до 1 юли 2013 г., че страната е напълно подготвена за членство. Сред тези мерки е и приключването преди присъединяването на пълния превод на достиженията на правото на ЕС.

Комисията ще продължи да наблюдава изпълнението на ангажиментите, поети от Хърватия в контекста на преговорите за присъединяване, като се съсредоточи върху проблемите, определени в подробния мониторингов доклад, и ако обстоятелствата го оправдават, ще използва всички инструменти, предвидени в член 36 от Акта за присъединяване.

В съответствие с този член през пролетта на 2013 г. Комисията ще представи окончателен мониторингов доклад относно подготовката на Хърватия за присъединяване.

С цел да помогне на Хърватия да се подготви за координирането на икономическата политика в ЕС, Хърватия ще участва на неформална основа в Европейски семестър за 2013 г.

Очаква се Хърватия да продължи да играе активна роля в регионалното сътрудничество в Западните Балкани. Похвални биха били усилията на Хърватия да работи за уреждането на нерешените въпроси с двустранен характер с нейните съседи.